

stanujejo. Trgovski potovalci, ki imajo stalno plačo, pridejo kot pomočni delavci svojih gospodarjev pri obdajanju v poštev.

Inozemski trgovski potovalci, ko pridejo po poslu v Avstrijo, plačati bodo morali na leto najmanj 40 gld. Ravno tak davek bodo plačevale inozemske tvrdke, ki pošiljajo svoje potovalce v Avstrijo. V poslednjem slučaju potovalcem samim ne bode treba še posebej davka plačati. Davek odloči davčno oblastvo prve stopinje v dotičnem okraji, kjer je inozemska tvrdka ali inozemski potovalec prosil za dovoljenje, trgovati v Avstriji. Davek se plačuje za celo leto naprej.

Potovalne zaloge se obdačijo za vsak kraj posebej, in sicer davek določi davčno oblastvo takoj za ves čas nameravane vršbe in se tudi za ves čas plačati mora. Vsako leto, v katero seže vršba, računa se za celo leto. Ta davek se ne računa v družbin kontigent.

(Dalje sledi.)

Kmetijske raznoterosti.

Polaganje detelje. Nekateri gospodarji mislijo, da morajo vsekako svežo deteljo zrezati, predno jo dajo živini. Nekateri mislijo, da potem detelja manj napenja, drugi, da se pri krmi prihrani. Oboje pa ni osnovano. Pri rezanju se zgubi več krme, nego bi jo tako raztresla živina. Pri zrezani krmi, živina vselej nekaj pusti v jasliah. Zrezana krma se hitro ugreje in spridi. Tudi ni nič manja nevarnost zaradi napenjanja pri zrezani krmi, nego pri nezrezani. Rezanje napravlja le delo. Potrebno je le tedaj, ko se prehaja od suhe na svežo krmo.

Češnje spravljati. V Angliji poskusili so na nov način shraniti češnje. Denejo se v steklenice, ki se dobro zamaše in zakopljejo kje na vrtu. O Božiči so baje take češnje še sveže. To se pač lahko poskusi!

Poučni in zabavni del.

Deset let v Ameriki.

(Iz osebnih spominov Rusa P. Tverskega.)

IX.

(Dalje.)

Prvi del je 18 milj dolg, in obseza zapore vzhodnega brda, drži od San Juan del Norte do krnice Sv. Frančiška in od morja do zapore št. 1. bode voda imela visokost morske gladine. Na vrhu bode prekop širok 280 in na dnu 120 čevljev in globok 28 čevljev. Povprečni prerez bode meril 5712 kvadratnih čevljev, dočim meri pri sueškem prekopu samo 3700 čevljev. Ta del bode prav za prav podaljšanje pristanišča; tla so povsod prodovita in se že kopljejo z Slavenovimi zajemalnimi stroji. Zapora št. 1 s strmcm 31 čevljev je kakor vse druge 650 čevljev dolžine in 80 čevljev širine. Skozi njo bodeta lahko šli ob enem dve ladiji po 2500 ton. Tla te zapore so iz trde gline. Zgraditi se bodo morala iz železa in cementa, kakor tudi vse druge. Zapora št. 2 bi bila dve milj od zapore št. 1. Mej njima teče sedaj mala reka Dezeado. Jez v zvezi zapora št. 1 vzdigne vodo za

20 čevljev nad dolino in po tej krnici bode držal kanal, samo deloma po preseku; do zapore št. 2. s strmcm 30 čevljev in z granitnim dnom. Tako se dno kanala povzdigne za 61 čevljev nad gladino morja. Zapora št. 3 s strmcm 43 čevljev bode 12 $\frac{3}{4}$ milje od Atlantskega morja, in skoro dve milj od zapore št. 2.

Mej zaporami št. 2 in 3 in nad zaporo št. 3 hočejo reko Dezeado obdati s kamnitimi bregovi in tako narediti umetno krnico; nad zaporo št. 3 bodo umetne stene nje v dolgosti 1 $\frac{1}{3}$ milje, povprek 21 čevljev visoke in umeten presek bode potreben samo v dolgosti $\frac{1}{3}$ milje, in s tem deli dobi se umetno jezero 3 milje dolgo in od 30 do 70 čevljev globoke. Gladina te krnice bode 106 čevljev višje nego gladina morja. Tako bode nad vsako zaporo vodna krnica, ki bode mogla dati neobhodo množino vode brez škode za višino vode v prekopolu. Tri milje od zapore št. 3 začenja se prerez vzhodnega vodnega razdela. Hrbet Kordiljero v 2.02 milje širine dela vodni razdel in tu je treba za prekop presek srednje globočine 14 čevljev. V tem preseku je največ trdi granit, ki dopušča najmanjšo globočino in strme bregove. Ta granit se bode dal porabiti za zgradbo pri Atlantskem morju in pa za tlakanje kanala, kjer so mehka tla in bode treba tlakanja. Na obeh straneh preseka so znatne vodne sile iz gorskih potokov, katere mislijo porabiti za gonjenje kopalnih strojev in osvetljavo dela. Čas, ki je potreben za napravo tega preseka, lahko služi za merilo za napravo vsega kanala, kajti drugod se bodo lahko dela istočasno vršila. Podjetniki jamčijo, za skončanje dela v štirih letih.

Del Sv. Frančiška (San Francisco) začenja se od vodnega razdela in se končava z jezom Ochoa v daljavi 12 $\frac{1}{2}$ milj. Blizu hrbita vodnega razdela se začenjata kar na potu prekopa reki Dezeada in Limpio, ki tečeta v nasprotni smeri. Z uporabo njiju strug se dela jako olajšajo in pocenijo. $\frac{3}{4}$ milje daljave od gorskega hrbita se struga reke Limpio poglobi povprek za 16 čevljev, da se dobi globina neobhodno potrebna za prekop. Jez Ochoa, ki bo 1900 čevljev dolg in največ 70 čevljev visok, vzdigne gladino reke San Juana na štiri čevlje nižje gladine Nikaraguiškega jezera. Mej gorskim hrbitom in jezom Ochoa bode v dolgosti kake tri milje in z največjo visokostjo 60 čevljev treba umetnih bregov in nasipov, ker se svet povsod dovolj ne vzdiguje. Del sv. Frančiška bode 8 $\frac{1}{2}$ milje daljave držal po umetnih krnicah, napravljenih s poplavljenimi dolinami jako globokimi in širokimi, a le 2 $\frac{1}{2}$ milje pojde prekop deloma in 1 $\frac{1}{2}$ milje popolnoma po umetnem preseku.

Jezernorečni del začenja se z jezer Ochoa, kateri vzdigne vodo reke San Juana na 106 čevljev nad morsk gladino v jednako visočino z gladino krnice št. 3. Gladina jezera Nikaragua na 110 čevljev nad morsk gladino jeza in razlika jezera daje $\frac{3}{4}$ palca strmca na miljo v dolgosti 24 milj plovljanja po reki za svobodni tek vode jezera in reke, ki daje okolu 20.000 kubičnih metrov vode vsako sekundo in dopušča hitrost $\frac{3}{4}$ milje na jedno uro. Ta jez omogočuje svobodno plovbo po vsi reki